



# Jelenségnaptár

1996. június 1–30. (JD 2450236–265)



◀ A Hold fázisai (UT)

telehold  
jún. 1. 20:47

utolsó negyed  
jún. 8. 11:05

újhold  
jún. 16. 01:36

első negyed  
jún. 24. 05:23

A Hyakutake-üstökös eltávoztával szinte üresnek tűnik az égbolt. Pedig látnivaló a kellemesen meleg, ám igencsak kurta júniusi éjszakákon is akad! A Naprendszer külső bolygói is megfigyelésre kedvező helyzetbe kerülnek, az üstökösök hívei pedig a szabadszemes észlelhetőség határán levő Hale-Bopp észlelésével foglalkozhatnak. (Térkép: Meteor 96/3)

◊ A hónap utolsó hetében a **Vénusz–Mars–Merkúr** trió állandóan változó együttállása teszi próbára a korán kelőket.

## ◊ Meteorrajok:

- Kb. 6-ig még aktívak a *Májusi Ursidák* és az  $\alpha$  *Scopidák*. A *Júniusi Lyridák* maximuma 16-án, újholdkor lesz.
- A  $\tau$  *Herculidák* maximuma 3-án, a  $\chi$  *Scorpidák* 5-én, a  $\vartheta$  *Ophiuchidáké* 16-án. A hónap második felében egyszerre sok kis meteorraj jelentkezik (*Corvidák*,  $\rho$  *Sagittidák*,  $\tau$  *Cetidák*, *Júniusi Bootidák*).

## ◊ Mira és SRA csillagok maximum időpontjai:

2. TUMa	7,7	10. RU Her	8,0	20. U And	9,9
3. Z Aql	9,0	12. Y Cas	9,8	22. SS Her	9,2
5. R Vir	6,9	12. SX Cyg	9,0	23. TU Cyg	9,4
6. S Ser	8,7	13. T Her	8,0	28. Z Del	8,8
7. X Mon	7,4	18. V Tau	9,2	31. TUMi	9,2

NGC 5921	Ser GX	15195+0515	12 <sup>m</sup> ,9
NGC 6535	Ser GH	18013–0018	11,9
NGC 6539	Ser GH	18021–0735	12,6
H 19	Ser NY	18145–1318	12,2
IC 4756	Ser NY	18366+0526	5,1

Mély-ég ajánlat május–júniusra (1950-es koord.)

# Versenyfelhívás

A Magyar Természettudományi Társulat, A Szabadművelődés Háza (Székesfehérvár), a Terkán Lajos Bemutató Csillagvizsgáló, a TIT Fejér Megyei Egyesülete, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat és Székesfehérvár Önkormányzata

megrendezi a **Kulin György II. Országos Csillagászati Vetélkedőt** Székesfehérvárott, 1996. június 14–16. között, csillagászati szakkörök részére.

A szakköröket egy vagy több, de egyenként maximum 3 fős csapat és a szakkörvezető képviseli. A vetélkedőn a határainkon kívüli, de magyarul beszélő csapatok is részt vehetnek.

A **vetélkedő elsődleges célja**, hogy minél többen forgassák az ismeretterjesztő- és szakirodalmat, hogy programot adjunk természettudományosan megalapozott ismeretek elsajátításához, hogy az öntevékeny egyének és csoportok környezetükre kihatva eredményesebbek lehessenek az áltudományos nézetek terjedésével szemben.

A **vetélkedő három fordulós**. Az első forduló feladatait otthon, írásban kell megoldani, míg az utolsó kettő — az elődöntő és a döntő — Székesfehérvárott zajlik, június 14. és 16. között.

A versenyre nevezni levélben, az alábbi címen lehet:

<p>Kulin György Csillagászati Vetélkedő</p> <p>A Szabadművelődés Háza, 8000 Székesfehérvár Fürdő sor 3.</p>
---

A nevezéshez kérjük a következők megadását:

a szakkör/csapat neve	.....
a szakkörvezető neve	.....
levelezési cím	.....

A benevezett szakkörök számára további információt küldünk.

## Nevezési feltételek

- Életkori korlátozás nélkül mindenki indulhat, aki nem kezdte meg tanulmányait felsőfokú intézményben.
- A részvételi díj 900 Ft/fő. A fenti összegért két éjszakára szállást, valamint hétszeri étkezést biztosítunk.

## Az első forduló feladatai:

1. Lehetőleg minden nap mérjék meg a Hold látszó szögátmérőjét! Írják le a megfigyelési módszert, ábrázolják a méretváltozást és határozzák meg belőle a holdpálya excentricitását!
2. Írjanak (5–10 oldalas) dolgozatot „Ötven éves a magyar úrkutatás” címmel!
3. Kísérjék végig egy, a Napnál ötször nagyobb tömegű csillag életét a Hertzsprung-Russell-diagramon!

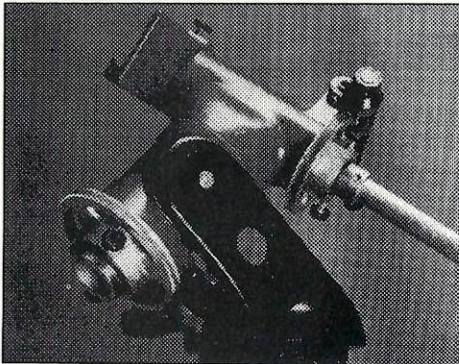
## A vetélkedő forgatókönyve:

- jelentkezéseket még elfogadunk az első forduló beküldési határidejéig (május 24.)
- az első forduló feladatmegoldásainak beérkezési határideje: 1996. május 24.
- az értékelés postázása: 1996. május 31.
- a második forduló és döntő: 1996. június. 14–16.

A vetélkedő rendezősége

# MINŐSÉGI TÁVCSÖVEK ELÉRHETŐ ÁRON!

## Gemini G-10 ekvatoriális mechanika



Német ekvatoriális mechanika, kétirányú sárgaréz fogaskoszorús finommozgatással, állítható háromlábbal. Teherbírás: 10 kg (20 cm-es reflektorig). Összsúly: 9 kg.

**Ár: 59 000 Ft**

Rendelhető tartozékok: óragép, pólustávcső, kétirányú elektromos finommozgatás. Szállítási határidő: 4-5 hét.

## 90/1000 refraktortubus

1,25 hüvelykes fogaslécés fókuszálóval:

**Ára: 69 000 Ft**

E 90 mm-es akromát nagyon figyelemreméltó optika. A színi korrigáltság kitűnő. Leképezése a kettősökön még 214x-es nagyítással is tesztkönyvszerű. Az  $\iota$  Leo halvány társát (1,5 szögtáv, 4 és 7 magnitúdós komponensek) az első diffrakciós gyűrűn belül (!) láthattam. A Jupiter egyenlítői régiójában az apró kivetülések és oválok könnyűek — a kontraszt első osztályú. A 8 mm-es Brandon-okulárral 125x-ös nagyítással feltűntek a Plato tala-  
ján az apró, fehér kráterek.

*Babcsán Gábor*

## Szibéria

150/1200-as orosz Newton-reflektor (a „nagy Mizár”) 3 okulárral, Barlow-lencsével, színszűrővel, óragéppel.  $\lambda/8$  hullámfront hibájú optika, az egyik legjobb reflektor ebben a kategóriában. Szállítási idő: 5-7 hét.

**Ár: 160 000 Ft**

## Borg 76 mm-es f/6,6-os félapokromatikus refraktortubus

Okulárrevolverrel és 3 okulárral, 2,2x-es Barlow-lencsével. Utazótávcső mély-ég megfigyelésekre és 150x-es nagyításig bolygókhoz.

**Ár: 69 000 Ft**

Japán ortho okulárok (1,25): 4, 6, 8, 12, 16 mm.

**Ár: 11 900 Ft/db**

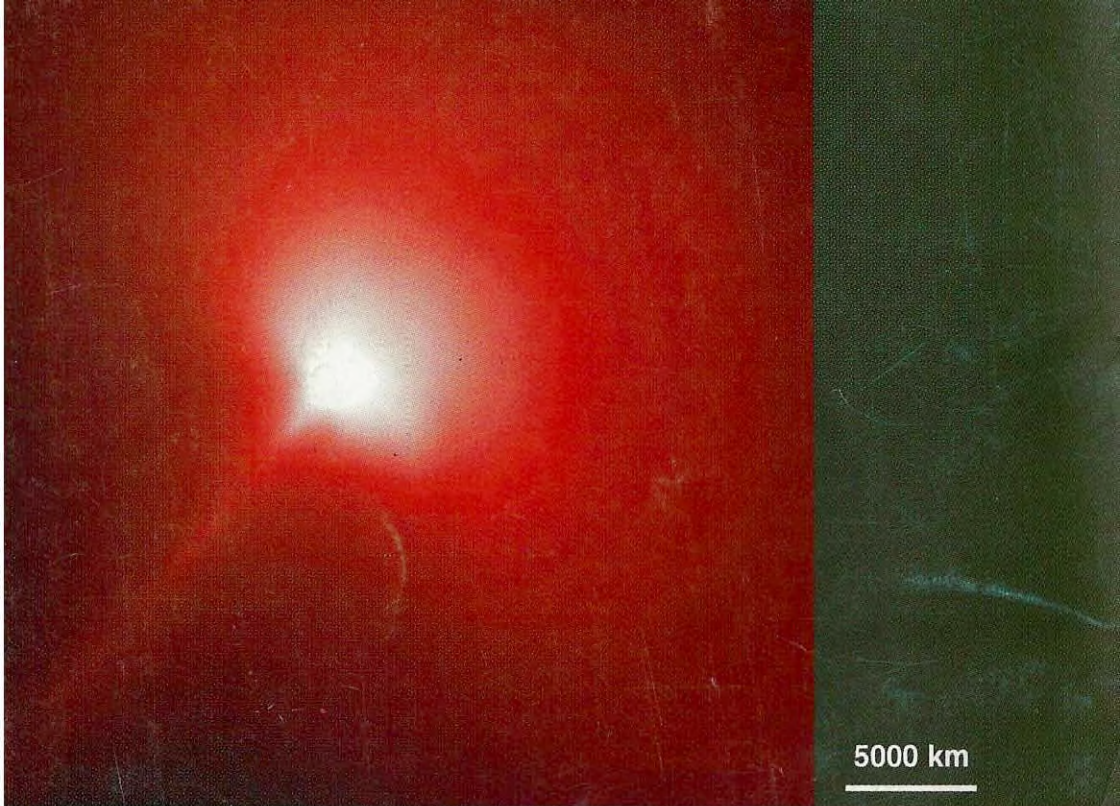
**Gemini-9** 9 mm-es Super Plössl okulár  
Látómező korrigáltsága felülmúlja a legtöbb márkás hasonló típusú okulárét.

**Ár: 9900 Ft**

- a termékek átvétel előtt kipróbálhatók
- 5 év teljes körű garanciát vállalunk (kivéve az elektronikát)

**Tájékoztató az alábbi  
telefonszámokon kérhető:  
Dán András 06-20-444-911  
Babcsán Gábor 06-1-217-6536  
(mh)**

**Gemini BT, 1021 Budapest,  
Tárogató út 102., fsz. 3.**



5000 km

---

